

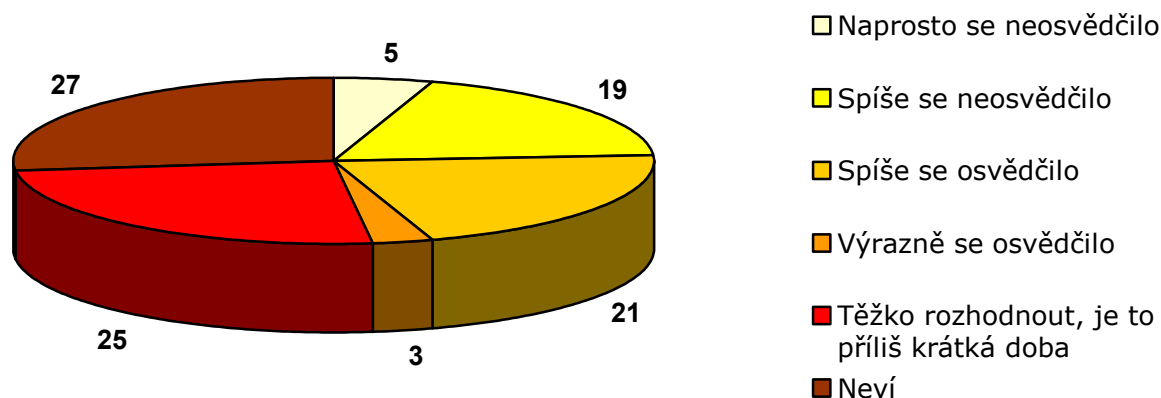
Krajské samosprávy očima veřejnosti

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2004</i>
Otázky:	<i>PI.46, PI.47, PI.48, PI.49</i>
Termín terénního šetření:	<i>11. – 18. října 2004</i>
Počet respondentů:	<i>1058</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>15. listopadu 2004</i>
Autor výzkumu:	<i>RNDr. Tomáš Kostelecký, CSc.¹</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Horáková, Jana Stachová</i>

Ve svém šetření realizovaném v říjnu 2004 věnovalo CVVM mimo jiné pozornost krajům a krajským samosprávám. Na úvod nás zajímalo, jak se podle dotázaných zavedení nového krajského zřízení, tj. samosprávných krajů, osvědčilo.²

Graf 1: Jak se osvědčilo zavedení samosprávných krajů (v %)

V názorech na prospěšnost zavedení samosprávných krajů zůstala česká veřejnost značně rozpolcená. Přibližně čtvrtina oslovených se domnívá, že

¹ Výzkum byl podporován projektem GA ČR č. 403/04/1300 „Vliv politické kultury, sociálně-ekonomických a institucionálních faktorů na rozdíly ve fungování českých regionů“, realizovaný je výzkumným oddělením Lokální a regionální problémy Sociologického ústavu AV ČR pod vedením RNDr. Tomáše Kosteleckého, CSc.

² Otázka: „Nové krajské zřízení, tj. samosprávné kraje, existuje letos už čtvrtým rokem. Jak se za tu dobu podle Vašeho názoru osvědčilo?“

zavedení samosprávných krajů, které letos existují již čtvrtým rokem, se osvědčilo. Přibližně stejný podíl dotázaných má ale názor opačný. Další čtvrtina oslovených vyjádřila názor, že za tak krátkou dobu to nelze posoudit. Zbývá čtvrtina občanů nevěděla, jak na otázku odpovědět.

V našem šetření nás dále zajímalo, jak jsou občané spokojeni s tím, jak si jejich krajská vláda počínala v uplynulém volebním období.³

Tabulka 1: Spokojenost s činností krajské vlády v prvním volebním období (v %)

rozhodně ano	2
spíše ano	29
spíše ne	22
rozhodně ne	6
neví	41

Čtyři z deseti občanů neví, zda jsou spokojeni s činností své krajské vlády za její první volební období. Mezi občany, kteří se k otázce vyjádřili, pak mírně převažovala spokojenost nad nespokojeností (31 % : 28 %).

Spokojenost s činností své krajské vlády vyjadřovali častěji mladí lidé ve věku 20 až 29 let, dotázaní s dobrou životní úrovní, obyvatelé Pardubického kraje a voliči ODS. Naopak nespokojenost panovala častěji mezi respondenty se špatnou životní úrovní, nezaměstnanými a voliči KSČM.

Podívejme se nyní, jak jsou lidé informováni o dění ve svém kraji.⁴

Tabulka 2: Informovanost o dění v kraji (v %)

Není informován, ale nevadí mu to	25
Není informován a vadí mu to	10
Je informován, ale ne dostatečně	41
Je informován dostatečně	20
Neví	4

Alespoň nějaké informace o dění ve svém kraji mají tři pětiny dotázaných. Jen pětina oslovených ale vyjádřila názor, že je informována dostatečně. Dvě pětiny respondentů uvedly, že o dění v kraji informováni jsou, nikoliv však dostatečně. Více než třetina obyvatel naší země se domnívá, že o dění v kraji není informována vůbec. Desetině oslovených tato skutečnost vadí, ale celé čtvrtině nikoliv. Ostatní respondenti na otázku nedokázali odpovědět.

Nezájem o informace o dění v kraji projevili častěji nejmladší respondenti, tj. ve věkové kategorii od 15 do 19 let, občané se špatnou životní úrovní, obyvatelé nejmenších obcí (do 800 obyvatel) a lidé, kteří uváděli, že kdyby se nyní konaly volby, tak by volit nepřišli.

Kraje mohou ve svých rozvojových strategiích klást důraz na různé cíle a různé způsoby, jak jich dosáhnout. Respondentům jsme proto předložili seznam 12 takových cílů a postupů a oni z něj měli vybrat 4, které považují za nejdůležitější, a 4, které považují za nejméně důležité (viz tabulky 3 a 4).

³ Otázka: „Jste spokojen s tím, jak si krajská vláda ve Vašem kraji počínala v prvním volebním období?“

⁴ Otázka: „Jste informován o tom, co se ve Vašem kraji děje?“

Tabulka 3: Nejdůležitější cíle kraje (v %)

Udržet a obnovit výrobní odvětví, kterými byl tento kraj proslavený	54
Přednostně podporovat domácí malé a střední podnikatele	44
Podporovat rovnoměrný rozvoj celého území kraje, bránit prohlubování rozdílů mezi jeho částmi	43
Získat co nejvíce dotací ze státního rozpočtu	42
Rozvíjet turistický ruch a vytvářet pro něj co nejlepší podmínky	41
Podporovat příliv zahraničních investic a zahraničních firem	38
Získat prostředky na rozvoj kraje z fondů Evropské unie	33
Co nejlépe zhodnotit surovinové zdroje kraje	30
Podporovat v kraji rozvoj vysokých škol a institucí vědy a výzkumu	25
Vytvořit si co nejlepší kontakty na vládu a parlament a využít je k prosazení potřeb kraje	17
Vytvořit si kontakty na Evropskou komisi v Bruselu a prosazovat u ní zájmy kraje	10
Přednostně podporovat rozvoj krajského města a dalších větších měst v kraji.	6
Neví	17

Poznámka: Respondenti mohli uvést až 4 různé cíle, součet je tedy dohromady 400 %.

Tabulka 4: Nejméně důležité cíle kraje (v %)

Přednostně podporovat rozvoj krajského města a dalších větších měst v kraji.	71
Vytvořit si kontakty na Evropskou komisi v Bruselu a prosazovat u ní zájmy kraje	54
Co nejlépe zhodnotit surovinové zdroje kraje	39
Vytvořit si co nejlepší kontakty na vládu a parlament a využít je k prosazení potřeb kraje	38
Podporovat v kraji rozvoj vysokých škol a institucí vědy a výzkumu	28
Udržet a obnovit výrobní odvětví, kterými byl tento kraj proslavený	25
Podporovat rovnoměrný rozvoj celého území kraje, bránit prohlubování rozdílů mezi jeho částmi	22
Podporovat příliv zahraničních investic a zahraničních firem	20
Rozvíjet turistický ruch a vytvářet pro něj co nejlepší podmínky	19
Přednostně podporovat domácí malé a střední podnikatele	15
Získat co nejvíce dotací ze státního rozpočtu	14
Získat prostředky na rozvoj kraje z fondů Evropské unie	13
Neví	42

Poznámka: Respondenti mohli uvést až 4 různé cíle, součet je tedy dohromady 400 %.

Více než polovina českých občanů vyjádřila názor, že prioritou jejich kraje by mělo být udržení a obnovení výrobních odvětví, kterými byl tento kraj proslavený. Přibližně dvě pětiny oslovených se domnívají, že v činnosti jejich kraje je nejdůležitější podpora domácích malých a středních podnikatelů, podpora rovnoměrného rozvoje celého kraje, snaha o získání co nejvyšších dotací ze státního rozpočtu a rozvoj turistického ruchu.

Sedm z deseti respondentů vyjádřilo názor, že není důležité, aby jejich kraj přednostně podporoval rozvoj krajského města a dalších větších měst v kraji. Nadpoloviční většina oslovených rovněž nepovažuje za významné vytvoření kontaktů na Evropskou komisi v Bruselu. Dvě pětiny občanů si pak myslí, že jejich kraj by neměl přednostně usilovat o co nejlepší zhodnocení surovinového zdroje kraje či o vytvoření kontaktů na vládu a parlament, které by využil k prosazení potřeb kraje.